

**Національна академія наук України
Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка**

Ухвалено
Рішення вченої ради Інституту
Від 23.11.2023 р., прот. №10

Затверджено
Директор ФМІ НАН України
академік НАН України
З.Т. Назарчук

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок прикріплення здобувачів вищої освіти ступеня доктора
філософії поза аспірантурою
у Фізико-механічному інституті ім. Г.В. Карпенка

Львів - 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про Порядок прикріплення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (далі - Здобувачі) до Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка (далі - Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вишу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261

1.2. Особи, які професійно провадять наукову або науково-технічну діяльність в Інституті, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Інституті без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

1.3. Здобувачами, які поза аспірантурою працюють над дисертаціями, можуть бути особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Такі особи прикріплюються строком на п'ять років до Інституту відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

1.4. Критеріями для прикріплення Здобувачів освітнього ступеня доктора філософії до відділів Інституту є наявність:

- не менше, ніж два роки стажу наукової та/або науково-технічної роботи на посадах, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній освітньо-науковій програмі (спеціальності);

- мають публікації за тематикою майбутньої дисертаційної роботи у наукових виданнях України або закордонних виданнях, які індексуються наукометричними базами;

- брали участь у щонайменше трьох науково-практичних конференціях різного рівня з доповідями за науковим напрямом майбутньої дисертаційної роботи.

1.5. Прикріплення до Інституту здійснює відділ аспірантури та докторантури.

1.6. Кількість прикріплених осіб, підготовка яких здійснюється поза аспірантурою, визначається з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб осіб, які професійно провадять наукову або науково-технічну діяльність в Інституті за відповідною спеціальністю.

1.7. Кількість Здобувачів, прикріплених до одного наукового керівника, який має науковий ступінь доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб разом з аспірантами і докторантами. Кількість Здобувачів, прикріплених до одного наукового керівника, який має ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), не повинна перевищувати 3 осіб.

1.8. Підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб,

1.8. Підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до відділів Інституту для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Інституту.

1.9. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із індивідуальним планом роботи (індивідуально-навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи) прикріпленої особи та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

1.10. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою Інституту проводиться на засіданні відділу, до якого вони прикріплені.

1.11. Звітування включає в себе:

- інформацію про виконання наукової складової індивідуального плану роботи Здобувача;

← -інформацію про виконання навчальної складової індивідуального плану роботи Здобувача.

1.12. Підготовка здобувачів вищої освіти поза аспірантурою завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

1.13. Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти поза аспірантурою до захисту визначається за наявністю позитивного висновку наукового керівника та за результатами попередньої експертизи дисертації, яка завершується фаховим семінаром, наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації кафедрою, на якій здійснювалася підготовка Здобувачів.

1.14. Обов'язковою умовою допуску до проходження попередньої експертизи та захисту дисертації є успішне виконання Здобувачем його навчальної та наукової складової індивідуального плану роботи та перевірка дисертаційної роботи на академічний плагіат.

1.15. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою Університету або іншого закладу вищої освіти (наукової установи) на підставі публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації.

2. Порядок та процедура прикріплення здобувачів освітнього ступеня доктора філософії поза аспірантурою

2.1. Для прикріплення рекомендуються особи, які відповідають критеріям прикріплення (п.1.4. цього Положення) та вчасно подали всі необхідні документи згідно з Положенням про порядок прикріплення до ФМІ здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

Перелік документів, необхідних для прикріплення:

1) визначається Правилами прийому на навчання у Фізико-механічному інституту відповідного року вступу;

2) витяг з протоколу засідання відділу, в якому працює передбачуваний науковий керівник, про рекомендацію особи, яка професійно провадить наукову або науково-технічну діяльність в Інституті.

2.2. Особи, які бажають здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, можуть бути прикріплені до Інституту з початку навчального року. Прикріплення до Інституту відбувається один раз на рік. Подання документів здійснюється протягом місяця з дня завершення вступної кампанії за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Зарахування відбувається протягом 10 робочих днів з дня прийняття рішення відділу, до якого має намір бути прикріплений Здобувач.

2.3. Відділ аспірантури та докторантури здійснює перевірку документів на відповідність Здобувача критеріям та вимогам для прикріплення до відділу Інституту.

Відділ, до якого має намір бути прикріплений Здобувач, на своєму засіданні має заслухати дослідницьку пропозицію претендента протягом п'яти робочих днів після завершення прийому документів. Після чого подати рекомендацію до відділу аспірантури та докторантури щодо прикріплення або відмови особі в статусі здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

2.4. За умови відповідності Здобувача критеріям та вимогам для прикріплення відділ аспірантури та докторантури готує проєкт наказу по Інституту про прикріплення Здобувача до відділу Інституту та призначення наукового керівника.

2.5. Тема дисертації особи, яка прикріплена до відповідного відділу Інституту для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, затверджується впродовж 2-х місяців з дня зарахування.

За підсумками засідання Вченої ради Інституту оформляється протокол, витяг з якого надається кожному Здобувачеві, який зберігається в особовій справі здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою протягом усього терміну підготовки.

Після затвердження теми дисертації Здобувач має зробити відповідний запис у своєму індивідуальному плані роботи із зазначенням номера протоколу та дати засідання Вченої ради Інституту, на якому ухвалено відповідне рішення.

2.6. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою погоджується з науковим керівником та затверджується Вченою радою Інституту не пізніше, ніж через 2 місяці після прикріплення до відділу Інституту для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії.

2.7. Прикріплення до відділу Інституту проводиться наказом директора, який оприлюднюється в установленому порядку.

2.8. Про прикріплення або про відмову в прикріпленні до відділу Інституту

вступнику повідомляється у п'ятиденний строк з дня підписання наказу директором Інституту у письмовій формі (із зазначенням причини).

3. Права та обов'язки здобувачів освітнього ступеня доктора філософії поза аспірантурою

3.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають рівні з аспірантами права та обов'язки.

3.2. Здобувачі, користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту».

3.3. З метою належного проведення наукових досліджень Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою також має право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Інституті, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаного місця для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р. № 66, ст. 2183).

3.4. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, зобов'язаний виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту».

З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень Здобувач, зобов'язаний:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Інститутом;
- виконувати індивідуальний план роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні відділу, лабораторії чи іншого підрозділу Інституту, який уповноважений для цього Вченою радою Інституту;
- подати до захисту та захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

3.5. Забороняється покладати на особу, яка прикріплена до Інституту, обов'язки, які не пов'язані з виконанням відповідної освітньо- наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей).

3.6. Здобувач, який прикріплений до Інституту, має право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними та недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

- У разі звільнення з роботи Здобувач, який прикріплений до Інституту втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Інституті та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким закладом вищої освіти (науковою установою));

- ~~×~~ вступити до аспірантури (ад'юнктури) закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня за очною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

4. Наукове керівництво

4.1. Науковими керівниками Здобувачів призначаються, як правило, доктори наук або, за рішенням Вченої ради Інституту, доктори філософії (кандидати наук) з числа наукових працівників Інституту.

4.2. Рішенням Вченої ради Інституту Здобувачу може бути призначено два наукові керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

4.3. Науковий керівник здійснює методичне і змістовне наукове керівництво щодо дослідження Здобувача.

4.4. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (ад'юнкта, здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах основного навантаження - для наукових працівників.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення про порядок прикріплення до Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою затверджується Вченою радою Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення про порядок прикріплення до Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка здобувачів освітнього ступеня доктора філософії поза аспірантурою вносяться рішенням Вченої ради Інституту.